89 · Marguerit Dans la Coll. ... 35

DEO OPTIMO MAXIMO UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,*

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS mane discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ-quintâ mensis Aprilis, anno Domini M. DCC. LXXIX.

M. FRANCISCO-MARIA LE MOINE, Doctore Medico, Præside.

An in excitandis fonticulis lapis causticus præstantior?

I.

IN variis permultisque morbis qui vel silentio subeunt, vel aperto marte sæviunt, morituroque homini dùm miserè vivit, intus & extrà insidiantur, non una eademque naturæ agendi, non una medendi ratio. Plurima nec non proficua sæpè perfugia pertentat atque meditatur quibus ab hoste duriùs aut diutiùs impetita sublevari queat. Hinc in morbis sponte suâ tumores, abscessus, ulcera opportunè parturit, quorum beneficio, quidquid inimici, quidquid corrupti intùs delitescit foras amandans ægros à diuturnis ac periculosissimis malis liberat, aut reddit immunes. Ergò optima morborum medicatrix natura. Ergò medicina optima quæ imitatio naturæ. Hanc autem in agendo ducem sequitur, qui fonticulos ad servandam vel instaurandam sanitatem in variis corporis partibus excitare allaborat Hos instituendi ratio vulgò triplex: scalpello, ferrocandente, caustico. Ex iis porro, quæ virtute suâ naturæ voto respondeat feliciùs, medentisque scopum tutiùs pertingat, elige.

* Authore Lud. Gab. Dupré. D. M. P.

I I.

FONTICULORUM uſus, quidquid contrà effutiant Helmontiani, is eſt imprimis, ut opportunâ ſcilicet revulſione, exitu facili quælibet indomita indociliſque regi, tollatur morbi cauſa, foras expellatur, proindèque morbus ipſe perfectè ſanari, ſin minùs ſaltem leniri queat. Licet enim remedia quam plurima eaque propè modum tutiſſima adversùs ægritudines habeat ars præclara medendi magiſtra, necnon præſentiſſimis auxiliis inſtructa videatur; non nulli tamen, nec ii leves annumerantur affectus præter naturales, quorum cauſam penitùs eradicare ſelectiſſimis quibuſcumque medicaminibus fruſtra tentaveris; & in quibus Pharmacorum virtutem morbi vis ipſa ſuperet, dùm proſperè tunc cedunt fonticuli. Hæc autem præ cæteris arridere naturæ, palmamque aliis præripere videtur ratio quæ fonticulis cauſtico lapide excitandis prudens intendit; ut potè quæ largiorem imprimis diuturnioremque ſuppurationem promovendo propoſitum medico finem rectiús aſſequatur.

I I I.

INFLAMMATIONI mirè conſentit, aduſtio: Combuſtionem enim exiguam levior inflammatio, graviorem vehementior excipit. (Cujus etiam nec reſolutio ſperanda, nec in gangrænam vel ſkirrum qui longè pejor, exitus, pertimeſcendus eſt). Sed & inflammationem paſſibus æquis aſſequitur laudabilis omninò quæ ex naturæ voto fieri debet ſuppuratio; (ſalutare illud φυσεως molimen quo quidquid vitali humorum motui adverſatur aut ineptum eſt à reliquis partibus ſanis ſecernitur) Parcior quippè ab inflammatione levi, à majori vero largior ſuppuratio contingit. Ergò tantò feliciùs ſuccedet utile ſuppurationis opus, & illa quæ fonticulis haud immeritò quæritur tempeſtiva noxii humoris excretio, quantò intimius aduſtione excitabuntur fonticuli. Atqui partibus admoto appoſitoque lapide cauſtico, cutis eidemque ſubſtrata pinguedo vel & ipſa caro ſic altius experientiâ multiplici teſte inurentur, ut corrugatis protinùs diſruptiſque fibris ac venulis, cruſtam referant ſicciſſimam; quæ graviori exorta inflammatione, ſuppuratione, ſoluta tandem penitùs excidit, ulcuſque relinquit in quo pus natum,

collectumque ; morâ, calore loci, ipsiusque jugi cùm pravis corporis liquidis miscelâ acrius factum, semilaceras partes vellicando potentiùs exstimulat. Hinc quâdam veluti suctione huc alliciuntur, depluunt humores; quorum eo major datur affluxus, quòd uti sapienter annotavit Hippocrates, collisæ, laceratæ carnes citius tabescere, subputrescere debeant : quâque datâ portâ ruunt deleterii sanguinis succi, ultrò pergunt evadere; atque ità in partem illam morbi detonat impetus, dùm benignâ revulsione sanguis ipse defæcatur; sanitas, vitamet ab hoste liberantur infensissimo.

IV.

SCALPELLO contrà excitatus, haud aliter quàm vulnusculum simplex habendus est fonticulus, partiumque anteà cohærentium inter se divisio simplicissima : dùm sola cutis ut plurimum cùm subjecti panniculi adiposi parte inciditur, nullaque proindè aut nulla ferè fit substantiæ jactura; hinc nulla ad suppurationem, ad coalitum vero propensio maxima; vitaque superstes non inimitabili tantùm sed prorsùs ignoto artificio unit separata, brevique naturalis absolvitur vulneris istius sanatio; quanquam ad tempus præpediatur, talibus immissis, quæ peregrina vocant. Molestissimum etiam & crudele alterum quod ferri candentis ope fonticulos excitandi artificium instituitur : Miserrimos ægrotantes, integrum diem quin & plures dies horrendè cruciari, ejulare videas. Immanis indè, nimiùmque protractus dolor vigilias, vigiliæ perturbatos humorum motus, hi verò febrim acutissimam inflammationes, deliria, convulsiones, ineluctabilemque malorum iliadem parturiunt.

V.

AT exclamant nonnulli : compendiosè scalpello fonticulus excitatur, dùm admoto lapide, ad quatuor, sex; octo circiter horas imò ad diem sæpè protelatur, prout scilicet caustici vis, cutis indoles longius aut brevius intervallum postulaverint. Armaturæ profectò levioris argumentum ! siquidem ferro licet iste citiùs instituatur, proposito tamen evadit impar muneri fonticulus, in causticis verò ea virtus inest quæ suppurationem promoveat, acceleret. Urgent tamen; effrænum

causticum & ex lex nullis refrænari valet habenis. At præviâ cognitione Chemicâ imprimis instructus, experientiâ fretus, caustici lapidis sic naturam callet medicus, effectusque ad nutum sic moderari imperioque regere potest, ut circà vires & exitus, nihil quidquam habeat incerti, nihil omninò quod metuat. Ingeminant: quàm molestus, tam efficax esse solet, qui ferri candentis ope solet institui fonticulus. Quid non mali verò parere valet horrendus protractusque dolor! neminemque latet sæpissimè res esse cùm hominibus adeò meticulosis, delicatulis, mulierculis ut animo linquantur ubi vel mentio tantùm fit scalpelli, candentisve ferri, nedùm viderint, quibus commodè tunc, exituque prospero causticus lapis apponitur.

Ergò in excitandis fonticulis lapis causticus præstantior.

DOMINI DOCTORES DISCIPLINÆ MAGISTRI.

M. Guillelmus-Josephus DE L'EPINE, *Antiquior Scholarum Magister, Antiquus Facultatis Decanus, Academiæ Censor.*

M. Joannes-Claudius MUNIER, *Antiquus Consiliarius Medicus Regis ordinarius & Domûs Regiæ Invalidorum.*

M. Claudius LAFISSE.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Antonius-Laurentius DE JUSSIEU, *Eques, Regi à Consiliis & Secretis, Regiæ Scient. Academiæ Socius.*

M. Benjaminus-Michael SOLIER DE LA ROMILLAIS.

M. Paschalius BORIE.

M. Joannes-Jacobus NOLLAN.

M. Stephanus POURFOUR DU PETIT, *Scholarum Professor.*

M. Franciscus BIDAULT.

Proponebat Parisiis CAROLUS-LUDOVICUS-MARIA-GABRIEL DUPRÉ, Stenacæus, Saluberrimæ Facultatis Parisiensis Baccalaureus. A. R. S. H. 1779.
AB OCTAVA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi. 1779.